NN 98/2021 (8.9.2021.), Pravilnik o sustavu za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA I ODRŽIVOG RAZVOJA

1772

Na temelju članka 22. stavka 3. Zakona o energetskoj učinkovitosti (»Narodne novine«, broj 127/14, 116/18, 25/20 i 41/21) te članka 38. stavka 3. Zakona o sustavu državne uprave (»Narodne novine«, broj 66/19) ministar gospodarstva i održivog razvoja, uz prethodnu suglasnost ministra vanjskih i europskih poslova, donosi

PRAVILNIK

O SUSTAVU ZA PRAĆENJE, MJERENJE I VERIFIKACIJU UŠTEDA ENERGIJE

I. UVODNE ODREDBE

Predmet

Članak 1.

(1) Ovim Pravilnikom propisuju se uvjeti za uspostavu sustava za planiranje, praćenje i ocjenjivanje uspješnosti provedbe politike energetske učinkovitosti, odnosno ostvarivanja ciljeva utvrđenih u Integriranom nacionalnom energetskom i klimatskom planu za Republiku Hrvatsku za razdoblje od 2021. do 2030. godine (u daljnjem tekstu: Integrirani nacionalni energetski i klimatski plan) i Nacionalnom akcijskom planu energetske učinkovitosti, metodologija praćenja i izračuna pokazatelja potrošnje energije na nacionalnoj i sektorskoj razini, metodologija izračuna uštede energije koja je rezultat provedbe mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti i uštede energije koja je rezultat primjene energetskih usluga te postupak verifikacije ušteda energije, metodologija za izradu akcijskog plana energetske učinkovitosti i postupci obračunavanja, prijenosa i kupnje ušteda energije unutar sustava obveze energetske učinkovitosti.

(2) Ovim Pravilnikom također se propisuje sadržaj Nacionalnog akcijskog plana energetske učinkovitosti i godišnjeg izvješća o napretku, obrazac akcijskog plana energetske učinkovitosti, obrazac izvješća o provedbi akcijskog plana i sadržaj elaborata o uštedama energije.

Članak 2.

Ovim se Pravilnikom u hrvatsko zakonodavstvo preuzima Direktiva 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetskoj učinkovitosti, izmjeni direktiva 2009/125/EZ i 2010/30/EU i stavljanju izvan snage direktiva 2004/8/EZ i 2006/32/EZ (SL L 315, 14. 11. 2012.), kako je izmijenjena Direktivom (EU) 2018/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o izmjeni Direktive 2012/27/EU o energetskoj učinkovitosti (SL L 328, 21. 12. 2018.).

Pojmovi i definicije

Članak 3.

(1) Pojmovi koji se koriste u ovom Pravilniku imaju značenja utvrđena zakonom kojim se uređuje područje energetske učinkovitosti i supsidijarnim propisima.

(2) U ovome se Pravilniku koriste i drugi pojmovi koji imaju sljedeća značenja:

1. *kumulativne uštede energije* – uštede energije koje se ostvaruju u cijelom životnom vijeku mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti, a koje se izračunavaju na način utvrđen ovim Pravilnikom,

2. *metoda odozdo prema gore* – metode za izračun ušteda energije na razini provedbe pojedine mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti, a temelje se na matematičkim formulama i referentnim vrijednostima koje se definiraju ovim Pravilnikom za pojedinu mjeru poboljšanja energetske učinkovitosti,

3. *metoda odozgo prema dolje* – metoda za izračun ušteda energije na nacionalnoj razini i na razini sektora neposredne potrošnje energije (kućanstva, usluge, promet, industrija), a temelji se na pokazateljima energetske učinkovitosti i predstavlja matematičke formule za izračun ušteda energije pomoću skupa pokazatelja energetske učinkovitosti u sektorima neposredne potrošnje energije,

4. *mjerenje novih ušteda energije* – postupak izračuna novih godišnjih ušteda energije koje su rezultat provedbe mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti, a koji se provodi na način utvrđen ovim Pravilnikom,

5. *nositelj uštede* – obveznik unosa informacija u Sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije koji je ulaganjem vlastitih financijskih sredstava i/ili drugim angažmanom vlastitih kapaciteta proveo mjeru za poboljšanje energetske učinkovitosti ili je stekao pravo na uštedu energije prijenosom ili kupnjom od druge pravne ili fizičke osobe ili je odgovoran za provedbu alternativne mjere politike,

6. *obveznik planiranja* – jedinice područne (regionalne) samouprave, veliki gradovi i ostale jedinice lokalne samouprave koje izrađuju akcijski plan energetske učinkovitosti,

7. *planovi energetske učinkovitosti* – Nacionalni akcijski plan i Akcijski plan energetske učinkovitosti obveznika planiranja,

8. *podaci o provedenim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti* – podaci kojima se identificira provedena mjera *za poboljšanje* energetske učinkovitosti i ulazni podaci za izračun novih godišnjih ušteda energije utvrđenih u skladu s odredbama ovoga Pravilnika,

9. *potporne mjere* – mjere povećanja energetske učinkovitosti koje za rezultat nemaju mjerljivu uštedu te se ne pripisuju nositelju ušteda,

10. *praćenje ušteda energije* – postupak utvrđivanja provedbe mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti i ostvarivanja ušteda energije te ciljeva, a koji se provodi na način utvrđen ovim Pravilnikom,

11. *subvencija* – izravno novčano davanje ili bilo koji drugi oblik financijske potpore koji je dodijeljen na selektivnoj osnovi iz javnih izvora, domaćih ili međunarodnih, te koje se ili isplaćuje korisniku subvencije radi provedbe mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti ili mu omogućava financiranje provedbe mjere energetske učinkovitosti po uvjetima povoljnijim od tržišnih,

12. *sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije* (u daljnjem tekstu: Sustav) – računalni sustav za prikupljanje, obradu i verifikaciju informacija o provedenim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti, izračun i verifikaciju ostvarenih ušteda energije iz tih mjera te evidentiranje prijenosa ušteda energije između nositelja ušteda, a vodi ga Nacionalno koordinacijsko tijelo za energetsku učinkovitost u skladu s odredbama ovoga Pravilnika,

13. *verifikacija ušteda energije* – postupak kojim se u Sustavu dokazuje ostvarena ušteda na način utvrđen ovim Pravilnikom,

14. *Zakon* – Zakon o energetskoj učinkovitosti (»Narodne novine«, br. 127/14, 116/18, 25/20 i 41/21),

15. *životni vijek mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti* – razdoblje u kojem se primjenom mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti ostvaruje ušteda energije, a koje je za pojedinačne mjere utvrđeno u ovom Pravilniku.

(3) Izrazi koji se koriste u ovom Pravilniku, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

II. NACIONALNI OKVIRNI CILJEVI ENERGETSKE UČINKOVITOSTI, PLANIRANJE MJERA I PRAĆENJE OSTVARENJA NA NACIONALNOJ RAZINI

Metodologija za određivanje nacionalnih okvirnih ciljeva energetske učinkovitosti

Članak 4.

(1) Nacionalni okvirni ciljevi energetske učinkovitosti izražavaju se u apsolutnim iznosima potrošnje primarne energije i krajnje potrošnje energije, te se iskazuju u Integriranom nacionalnom energetskom i klimatskom planu.

(2) Metodologija izračuna ciljeva iz stavka 1. ovoga članka podrazumijeva izrade predviđanja kretanja krajnje potrošnje svih oblika energije u razmatranom razdoblju, korištenjem modela koji omogućava sagledavanje strukturnih promjena na strani korištenja energije, u svim sektorima krajnje potrošnje te vrednuje učinke svih predviđenih mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti.

(3) Metodologija iz stavka 2. ovoga članka uzima u obzir klimatske, demografske i gospodarske utjecajne faktore kao i raspoloživost lokalnih energetskih izvora i postojeće energetske infrastrukture, uz uvažavanje svih planova za njezin daljnji razvoj u razmatranom razdoblju te nužnost optimizacije rada svih elemenata energetskog sustava.

(4) Pretvorbeni faktori koji se koriste za povezivanje potrošnje primarne energije i krajnje potrošnje energije te emisija stakleničkih plinova određeni su u Prilogu I. ovoga Pravilnika, koji je njegov sastavni dio.

Planiranje mjera za ostvarenje nacionalnih okvirnih ciljeva energetske učinkovitosti

Članak 5.

(1) Mjere politike za ostvarenje nacionalnih okvirnih ciljeva energetske učinkovitosti iz članka 4. stavka 1. ovoga Pravilnika, definiraju su u Integriranom nacionalnom energetskom i klimatskom planu za desetogodišnje razdoblje, te u Nacionalnom akcijskom planu energetske učinkovitosti za trogodišnje razdoblje.

(2) Za ocjenu očekivanih skupnih učinaka mjera politike iz stavka 1. ovoga članka na nacionalnoj i sektorskoj razini primjenjuje se metodologija za ocjenu ušteda energije primjenom metoda odozgo prema dolje, u skladu s Prilogom II. ovoga Pravilnika, koji je njegov sastavni dio.

(3) Za ocjenu očekivanih učinaka pojedinačnih mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti kojima se ostvaruju mjere politike iz stavka 1. ovoga članka primjenjuje se metodologija za ocjenu ušteda energije primjenom metoda odozdo prema gore, u skladu s Prilogom III. ovoga Pravilnika koji je njegov sastavni dio.

Praćenje i izvješćivanje o ostvarenju nacionalnih okvirnih ciljeva energetske učinkovitosti

Članak 6.

(1) Praćenje ostvarenja nacionalnih okvirnih ciljeva energetske učinkovitosti iz članka 4. stavka 1. ovoga Pravilnika, provodi se na godišnjoj razini, izradom godišnjeg izvješća o napretku postignutom u ostvarenju nacionalnih ciljeva energetske učinkovitosti.

(2) Prilikom izrade godišnjeg izvješća iz stavaka 1. ovoga članka, za ocjenu ostvarenih ušteda energije na odgovarajući se način koriste metode iz Priloga II. i Priloga III. ovoga Pravilnika, koji su njegov sastavni dio.

(3) Podatci i informacije koje trebaju sadržavati Nacionalni akcijski plan i godišnje izvješće o napretku definirani su u Prilogu IV. ovoga Pravilnika, koji je njegov sastavni dio.

III. PLANIRANJE MJERA I PRAĆENJE OSTVARENJA NA RAZINI JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Obveze planiranja mjera, praćenja i izvješćivanja o ostvarenjima na lokalnoj i područnoj (regionalnoj) razini

Članak 7.

(1) Radi ostvarenja nacionalnih okvirnih ciljeva energetske učinkovitosti iz članka 4. stavka 1. ovoga Pravilnika, jedinice područne (regionalne) samouprave i veliki gradovi dužne su planirati provedbu mjera energetske učinkovitosti na svojim područjima, pratiti učinke tih mjera i izvještavati o njima.

(2) Obvezu iz stavka 1. ovoga članka, obveznici planiranja ostvaruju izradom akcijskih planova energetske učinkovitosti i godišnjih izvješća o provedbi akcijskog plana energetske učinkovitosti.

Akcijski plan energetske učinkovitosti

Članak 8.

(1) Akcijski plan energetske učinkovitosti sadrži prikaz planiranih mjera energetske učinkovitosti koje u trogodišnjem razdoblju planiraju provesti jedinice područne (regionalne) samouprave i veliki gradovi, a mogu ga donijeti i druge jedinice lokalne samouprave.

(2) Prijedlog Akcijskog plana energetske učinkovitosti za razdoblje 2022. – 2024. godine, i svake tri godine nakon toga, obveznik planiranja dostavlja Nacionalnom koordinacijskom tijelu elektroničkim putem na adresu elektroničke pošte energetika@mingor.hr do 1. listopada 2021. godine, odnosno svake naredne tri godine.

(3) Prijedlog Akcijskog plana energetske učinkovitosti izrađuje se sukladno obrascu koji se nalazi u Prilogu V., dio I., i sastavni je dio ovoga Pravilnika.

(4) Nacionalno koordinacijsko tijelo daje prethodnu suglasnost na prijedlog Akcijskog plana energetske učinkovitosti kojim potvrđuje usklađenost prijedloga s Integriranim nacionalnim energetskim i klimatskim planom i odredbama ovoga Pravilnika najkasnije do 1. prosinca tekuće godine.

(5) Akcijski plan energetske učinkovitosti donosi predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno velikoga grada, najkasnije do 31. prosinca tekuće godine za sljedeće tri godine.

(6) Tijekom provedbe Akcijski plan energetske učinkovitosti može se dopuniti i mijenjati, o čemu obveznik planiranja obavještava Nacionalno koordinacijsko tijelo u sklopu godišnjeg izvješća iz članka 9. ovoga Pravilnika.

(7) Za ocjenu očekivanih učinaka pojedinačnih mjera iz stavka 1. ovoga članka primjenjuje se metodologija za ocjenu ušteda energije primjenom metoda odozdo prema gore, u skladu s Prilogom III., koji je sastavni dio ovoga Pravilnika.

Godišnje izvješće o provedbi akcijskog plana energetske učinkovitosti

Članak 9.

(1) Jedinice područne (regionalne) samouprave i veliki gradovi, kao i druge jedinice lokalne samouprave koje su usvojile svoje akcijske planove energetske učinkovitosti, dužne su, u skladu s odredbama ovoga Pravilnika, dostaviti izvješće o provedbi akcijskog plana najkasnije do kraja veljače tekuće godine za prethodnu godinu, u elektroničkom obliku na obrascu kojega propisuje Prilog V., dio II. koji je sastavni dio ovoga Pravilnika.

(2) Izvješće iz stavka 1. ovoga članka sadrži pregled svih mjera provedenih u protekloj godini te izračun ušteda energije koje su rezultat tih mjera.

(3) Za ocjenu ostvarenih ušteda pojedinačnih mjera iz stavka 2. ovoga članka primjenjuje se metodologija za ocjenu ušteda energije primjenom metoda odozdo prema gore, u skladu s Prilogom III. ovoga Pravilnika, koji je njegov sastavni dio.

(4) U izvješću iz stavka 1. ovoga članka mora biti razvidno koje su mjere provedene samostalno (bez sufinanciranja iz drugih izvora ili posredstvom pružatelja energetskih usluga), a koje su provedene kao alternativne mjere politike ili posredstvom pružatelja energetskih ušteda, stranke obveznice ili treće osobe.

(5) U izvješću iz stavka 1. ovoga članka obveznik planiranja mora navesti i provedene potporne mjere.

(6) U izvješću iz stavka 1. ovoga članka potrebno je navesti i obrazložiti sve izmjene i dopune akcijskog plana, u skladu s člankom 8. stavkom 6. ovoga Pravilnika.

(7) Nacionalno koordinacijsko tijelo ima pravo zatražiti daljnje izmjene i dopune akcijskih planova, ukoliko utvrdi da izmjene i dopune utvrđene u godišnjim izvještajima nisu sukladne odredbama Zakona i odredbama ovoga Pravilnika.

(8) Sve mjere provedene samostalno, osim potpornih mjera, obveznik planiranja dužan je unijeti u Sustav iz članka 10. ovoga Pravilnika do kraja veljače tekuće godine za prethodnu godinu.

(9) Mjere koje je obveznik planiranja proveo uz sufinanciranje i koje su sastavni dio alternativnih mjera politike, u Sustav iz članka 10. ovoga Pravilnika unosi davatelj subvencije.

(10) Mjere koje je obveznik planiranja proveo posredstvom pružatelja energetske uštede i/ili stranke obveznice, u Sustav iz članka 10. ovoga Pravilnika unosi nositelj uštede koji je utvrđen međusobnim sporazumom sudionika.

(11) Planovi energetske učinkovitosti i izvršenje planova prate se kroz Sustav iz članka 10. ovoga Pravilnika.

IV. PRAĆENJE, MJERENJE I VERIFIKACIJA UŠTEDA ENERGIJE

Sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije

Članak 10.

(1) Praćenje, mjerenje i verifikacija ušteda energije koje su rezultat provedbe mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti provodi se pomoću Sustava za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije.

(2) Praćenje ušteda energije u Sustavu iz stavka 1. ovoga članka znači pohranjivanje podataka i dokaza o:

– provedenim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti,

– ulaznim podacima za izračun novih godišnjih ušteda energije koje su rezultat provedbe mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti,

– ostvarenoj novoj godišnjoj uštedi energije iz provedene mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti,

– troškovima provedbe mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti,

– stjecanju statusa nositelja ostvarenih energetskih ušteda i

– drugim podacima vezanim uz provedene mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti.

(3) Mjerenje ušteda energije u Sustavu iz stavka 1. ovoga članka znači izračun novih godišnjih ušteda energije koje su rezultat provedene mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti, a koji se provodi na jedan od sljedećih načina:

1. za mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti za koje su metode izračuna novih godišnjih ušteda definirane u Prilogu III. koji je sastavni dio ovoga Pravilnika, u Sustav iz stavka 1. ovoga članka se unose svi ulazni podaci potrebni za izračun ušteda pomoću definirane formule, a Sustav samostalno izračunava uštede,

2. za mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti za koje metode izračuna novih godišnjih ušteda nisu definirane u Prilogu III., koji je sastavni dio ovoga Pravilnika, ili ukoliko se radi o složenim projektima koji se sastoje od više mjera, zbog čega nije moguća primjena načina iz točke 1. ovoga stavka, u Sustav iz stavka 1. ovoga članka se unosi podatak o novoj godišnjoj uštedi energije, koja je izračunata od strane ovlaštene osobe iz članka 14. ovoga Pravilnika u elaboratu ušteda energije iz članka 13. ovoga Pravilnika.

(4) Verifikacija ušteda je postupak kojim se nositeljima uštede u Sustavu iz stavka 1. ovoga članka potvrđuje da je provedbom mjere za poboljšanja energetske učinkovitosti ili energetskom uslugom ostvarena nova godišnja ušteda energije, a temelji se na dokazima o provedbi mjere i ulaznim podacima korištenim za izračun novih godišnjih ušteda energije

odnosno na elaboratu ušteda energije iz članka 13. ovoga Pravilnika.

(5) Podatci o provedenim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti, uključujući energetske usluge, odnosno o novim godišnjim uštedama koje su iz njih proizašle, koriste za praćenje i izvještavanje o:

– ostvarenju nacionalnih kumulativnih ciljeva,

– ostvarenju ušteda iz alternativnih mjera politike,

– ostvarenju novih godišnjih i kumulativnih ušteda energije stranaka obveznica u sustavu obveza energetske učinkovitosti,

– ostvarenju ušteda energije koje su rezultat energetskih usluga,

– provedbi akcijskih planova obveznika planiranja i

– ostalim aspektima provedbe mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti u Republici Hrvatskoj, za koje se podaci unose u Sustav iz stavka 1. ovoga članka, kao što su primjerice troškovi provedbe, visina dodijeljenih subvencija, smanjenje emisija CO_2 i drugo.

(6) Sustav iz stavka 1. ovoga članka osigurava da se osobni podaci fizičkih osoba obrađuje u skladu s odredbama Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka i drugih propisa koji uređuju zaštitu osobnih podataka.

Obveza unosa podataka u Sustav

Članak 11.

(1) Obveznici unosa podatka u Sustav iz članka 10. stavka 1. ovoga Pravilnika su odgovorne osobe javnog sektora, pružatelji energetske usluge i davatelji subvencije, stranke obveznice te operator prijenosnog sustava i operator distribucijskog sustava.

(2) Obveznici unosa podataka u Sustav iz stavka 1. ovoga članka dužni su imenovati najmanje jednu osobu odgovornu za unos podataka i o tome elektroničkim/pismenim putem obavijestiti Nacionalno koordinacijsko tijelo.

(3) Nakon obavijesti iz stavka 2. ovoga članka imenovana osoba stječe korisnička prava za pristup Sustavu iz stavka 1. ovoga članka od strane Nacionalnog koordinacijskog tijela.

(4) Obveznici unosa podataka u Sustav iz stavka 1. ovoga članka dužni su unijeti podatke u Sustav iz stavka 1. ovoga članka, čim je mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti provedena, a najkasnije do 15. veljače tekuće godine za sve mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti provedene prethodne godine, odnosno uvijek na zahtjev Nacionalnog koordinacijskog tijela.

(5) Osoba imenovana u skladu sa stavkom 2. ovoga članka unosi podatke o provedenim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti za koje je obveznik unosa podataka u Sustav iz stavka 1. ovoga članka nositelj ušteda i to:

1. obveznik planiranja za mjere koje je samostalno proveo u skladu s planovima za povećanje energetske učinkovitosti odnosno sukladno članku 9. stavku 8. ovoga Pravilnika,

2. davatelj subvencije za sve mjere za koje je dodijelio subvenciju,

3. pružatelj energetske usluge koji je nositelj uštede temeljem ugovora o energetskom učinku ili ugovora o energetskoj usluzi koji uključuje financiranje,

4. stranka obveznica za mjere koje je provela samostalno, za mjere koje je provela uz sufinanciranje iz javnih izvora, koje nisu sastavni dio alternativnih mjera politike i za koje nije drukčije utvrđeno ugovorom o sufinanciranju odnosno za uštede koje je stekla od druge pravne ili fizičke osobe kupnjom odnosno prijenosom,

5. operator prijenosnog sustava i operator distribucijskog sustava za mjere koje su proveli u prijenosnom odnosno distribucijskom sustavu.

(6) Osoba imenovana u skladu sa stavkom 2. ovoga članka obvezna je u Sustav unijeti i dokaze o provedenoj mjeri i ulaznim podacima korištenim za izračun novih godišnjih ušteda energije, određene u Prilogu III., koji je sastavni dio ovoga Pravilnika, a ukoliko to zbog tehničkih ograničenja Sustava nije moguće, dokazi se pohranjuju na prijenosni medij za pohranjivanje podataka i dostavljaju Ministarstvu u sklopu godišnjeg izvješća o ostvarenim uštedama.

(7) Osoba imenovana u skladu sa stavkom 2. ovoga članka obvezna je u Sustav iz stavka 1. ovoga članka unijeti elaborat ušteda energije iz članka 13. ovoga Pravilnika koji je izrađen i ovjeren od strane ovlaštene osobe iz članka 14. ovoga Pravilnika, koji sadrži potrebne dokaze o provedbi mjere i ulaznim podacima korištenim za izračun novih godišnjih ušteda energije.

(8) Podatke o pojedinačnim mjerama koje su sastavni dio alternativnih mjera politike unosi Fond, drugi davatelj subvencije ili drugo nadležno tijelo odgovorno za provedbu alternativne mjere politike, te se uvijek upisuje kao nositelj cjelokupne uštede koja je rezultat provedbe te pojedinačne mjere u ime Republike Hrvatske.